

Načini iskanja zaposlitve

Iskanje zaposlitve je dolgotrajen in zahteven postopek, zato je pomembno, da spoznaš čim več načinov iskanja zaposlitve. V osnovi lahko ločimo notranje in zunanje kadrovanje. Kadar podjetja izvajajo kadrovanje in postopek izbire kadrov znotraj lastne organizacije, govorimo o notranjem kadrovanju. V največ primerih gre za nagrajevanje svojih sodelavcev v obliki napredovanja ali ko se sprostijo določeno delovno mesto zaradi upokojitve ali odhoda sodelavca in ga nadomesti zaposleni v organizaciji. Zunanje kadrovanje predstavljajo vsi načini iskanja novih sodelavcev izven organizacije.

Zate je v tem trenutku pomembno, kako si lahko oblikuješ lastno kariero in morebiti najdeš primerno občasno zaposlitev že v času študija.

Vpis v Karierni center EPF

Zelo primeren način iskanja zaposlitve za študente je iskanje s pomočjo kariernega centra EPF, ki ti nudi:

- pomoč pri načrtovanju poklicne poti in kariere;
- pomoč pri študiju (seznanjanje z organiziranostjo študija na EPF, seznanjanje z dogodki, svetovanja...);
- pomoč pri iskanju zaposlitve;
- pomoč pri iskanju strokovne prakse;
- obveščanje o prostih delovnih mestih, razpisih, novostih in dogodkih na trgu dela
- organizacijo delavnic, predavanj, forumov;
- organizacijo različnih dogodkov, ki bodo omogočali povezovanje s potencialnimi delodajalci;
- organizacijo predstavitev podjetij in institucij;
- pomoč pri osebnem razvoju (prisotnost psihologa);

Iskanje s pomočjo spleta

Iskanje in posredovanje dela s pomočjo spleta se vedno bolj uveljavlja kot učinkovit in koristen pristop. Omogoča hitrejšo in obsežnejšo pridobivanje informacij o prostih delovnih mestih, učinkovitejšo in ekonomično iskanje ter spremljanje trga dela, popolno dostopnost 24 ur na dan, 7 dni v tednu in nenazadnje tudi boljšo komunikacijo med delodajalcem in delojemalcem.

Če iščeš zaposlitev s pomočjo spleta, lahko v kratkem času pregledaš aktualno ponudbo prostih delovnih mest, se vpišeš v bazo podatkov iskalcev zaposlitve, naročiš na prejemanje informacij o prostih delovnih mestih ali se celo prijaviš na prsto delovno mesto.

Preko spleta lahko dostopaš do zaposlitvenih portalov, do spletnih strani kadrovskega centra, do spletnih strani, ki so namenjene iskanju zaposlitve in do spletne strani Zavoda RS za zaposlovanje. Na straneh, namenjenih iskanju zaposlitve, se povečini lahko vpišeš v bazo iskalcev zaposlitve, pregleduješ prosta delovna mesta, prebereš številne koristne nasvete s področja zaposlovanja.

Povezave na zaposlitvene portale:

Zaposlitev.net: <http://www.zaposlitev.net/>
Svetlakariera.com: <http://www.svetlakariera.com/>
Mojedelo.com: <http://www.mojedelo.com/>
Honorarci.com: <http://www.honorarci.com/>
E-zaposlitev: <http://e-uprava.gov.si/ez/>
Koroški zaposlitveni portal: <http://www.ostanitu.net/>
Gorenjski zaposlitveni portal: <http://www.mrezakadrov.com/>
Severnica.com: <http://www.severnica.com/>
Siol - zaposlitve: <http://www.siol.net/zaposlitev/>
EURES: <http://europa.eu.int/eures/home.jsp?lang=en>
Stepstone: <http://www.stepstone.com/EN/>
Monster: <http://www.monster.com/>
CollegeGrad: <http://www.collegegrad.com/>

Prijavljanje na oglase in razpise

Ena izmed možnosti, ki je za mnoge iskalce še vedno edina pot za iskanje zaposlitve, je iskanje s pomočjo oglasov v dnevnem in drugem časopisu. Tovrstni način iskanja zaposlitve je pogost, kljub temu, da nima posebnih prednosti. Med slabosti tega načina iskanja zaposlitve pa lahko štejemo, da veliko delodajalcev ne objavlja prostega delovnega mesta v tej obliki. Pri iskanju zaposlitve na osnovi oglasov se v večini primerov prijavi veliko kandidatov, zato je učinek iskanja zaposlitve na ta način lahko manjši od drugih pristopov.

Prijava na zavod za zaposlovanje

Zavod RS za zaposlovanje nudi pomoč pri iskanju zaposlitve tistim, ki so brezposelni. Poleg nekaterih drugih storitev ponudba Zavoda obsega svetovanje, posredovanje pri zaposlitvi in možnosti vključitve v programe aktivne politike zaposlovanja. Osnovna naloga Zavoda je tako pomoč brezposelnim in vzpodbujanje k aktivnemu pristopu iskanja zaposlitve brezposelnih.

Na spletnih straneh in na oglasnih deskah območnih enot Zavoda so objavljeni oglasi prostih delovnih mest. Spletna stran hkrati omogoča vpis v zaposlitveno bazo, prijavo na prejemanje obvestil po elektronski pošti in pregled nasvetov ter novih vsebin, povezanih s trgom delovne sile.

Povezava na Zavod RS za zaposlovanje: <http://www.ess.gov.si/>

Iskanje s pomočjo kadrovskega agencij

Kadrovske agencije se ukvarjajo s komercialno dejavnostjo posredovanja med iskalci zaposlitve in delodajalci. Omogočajo ti, da se vpišeš v bazo iskalcev zaposlitve, hkrati pa te obveščajo o možnih zaposlitvah. V njihovi ponudbi je tudi baza delodajalcev, tako da kadrovske agencije predstavljajo

posrednika, ki olajša iskanje zaposlitve in pridobivanje informacij o novih prostih delovnih mestih. S tem prihraniš čas, hkrati pa lahko pridobiš informacije, ki jih sam/a ne bi zasledil/a.

Agencije so učinkovite za pridobivanje in sposojanje visoko usposobljenih profilov delovne sile, kot so delavci v informacijski tehnologiji in administraciji. Prav tako so koristne pri iskanju delovne sile z nižjo stopnjo izobrazbe. Agencije vzdržujejo bazo življenjepisov in iz nje izbirajo primerne kandidate glede na kriterije, ki jih priskrbi delodajalec.

Povezave na agencije za zaposlovanje:

Addeco: <http://www.adecco.si>

Advise: <http://www.advise.si/sl/>

Atama: <http://www.atama.si>

Axent: <http://www.axent.si>

Kadis: <http://www.kadis.si/>

Posavc: <http://www.posavc.si>

Profil: <http://www.profil-group.com>

Kragelj&Kragelj: <http://www.vpis.kadrovanje.com/>

BP vision: <http://www.bp-vision.si/>

Pendl&Piswanger: <http://www.pendlpiswanger.si>

Made: <http://www.made.si>

M Servis: <http://www.mservis.si>

Manpower: <http://www.manpower.si/>

Notoria: <http://www.notoria.si/wrap.php?4>

Tevis – kadri: <http://www.tevis-kadri.si/>

Trenkwaldner: <http://www.trenkwaldner.com/sl/>

Hill International: <http://www.hill-int.si/>

Mreženje (networking)

Mrežo predstavlja skupina ljudi, ki imajo skupne interese. Mreženje pravzaprav poteka nenehno, torej ko si v šoli, na delu, pri prijateljih, na zabavah in drugje, ter iščeš skupna interesna področja s posamezniki. Vsi pridobljeni stiki in nova poznanstva ti lahko omogočijo novo zaposlitev. Torej mreži vedno in ne samo takrat, kadar iščeš zaposlitev, pristop pa lahko uporabiš tudi za druge namene.

Mreženje – pomemben način iskanja zaposlitve

Iskanje zaposlitve s pomočjo mreženja predstavlja iskanje zaposlitve s pomočjo oseb, ki jih poznaš. Cilj te metode je, da obvestiš čim več znancev o tvojem iskanju zaposlitve, le-ti pa ti pomagajo pri iskanju.

Mreženje je pomemben način iskanja zaposlitve, saj mnoga podjetja prosta delovna mesta nadomestijo s kadrom, ki ga poznajo oziroma ga kdo priporoči. Več ljudi kot poznaš in bolj kot si aktiven, večje možnosti imaš, da boš pridobil/a novo zaposlitev.

Primer, kako se lahko lotiš mreženja

Preden pričetkom mreženja je potrebno, da se zavedaš pomena mreženja. To je namreč proces, za katerega velja recipročnost. Tukaj ne gre za plačilo ali druge koristi, pač pa gre za vzajemno pomoč. Osebam, ki ti pomagajo, je potrebno uslugo vrniti. Zato je pomembno, da v zameno ponudiš lastne usluge, torej jim pomagaš, kolikor le moreš. V primeru, da ne upoštevaš načela vzajemnosti, se lahko oseba počuti, kot da jo izkoriščaš, kar pa vodi v negativne odnose med tabo in osebo, ki ti pomaga.

1. Pripravi si seznam vseh možnih stikov (prijatelji, sošolci, sodelavci, profesorji, znanci, sorodniki, sosede, vključitev v določene skupine, klube ...),
2. premisli o tem, kako ti lahko te osebe pomagajo (zagotovijo informativni razgovor, informacije o iskanju novih sodelavcev, informacije o odgovornih osebah,...),
3. vzpostavi stik z osebami, ki ti lahko pomagajo.

Stik lahko vzpostaviš s pomočjo telefonskega klica, elektronskega pisma ali osebno. Tudi na vzpostavljanje prvega stika se dobro pripravi, torej si izdelaj seznam, kaj želiš izvedeti oziroma pridobiti z navezovanjem stika.

Če si pridobil/a zaposlitev s pomočjo mreženja, gre v tem primeru za vpletenost treh oseb, in sicer delodajalca, tebe in osebe, ki je »zastavila« svoje ime za to, da te je podjetje zaposlilo. Najboljši izid je zagotovo rezultat zadovoljstva vseh treh udeležencev.

Osebni (direktni) pristop do delodajalca

Zaposlitev lahko iščeš tudi tako, da pošiljaš ponudbe za delo podjetjem neposredno, torej brez objavljenega oglasa oziroma drugih informacij o tem, da podjetje išče nove kandidate za delo. Kadar uporabljaš ta pristop za iskanje zaposlitve, je zelo pomembno, da predhodno narediš temeljito analizo podjetja, torej da pridobiš čim več koristnih informacij. Pristopi so lahko naslednji: napišeš lahko ponudbo za delo (v fizični ali elektronski obliki) ali pa se osebno oglasiš v podjetju. Od mreženja se razlikuje po tem, da ne uporabiš kontakta z osebo, ki jo poznaš. Zagotovo pa lahko ta pristop kombiniraš z mreženjem.

Ne glede na pristop je pomembno, da se **znaš »prodati«**. Pri osebni »prodaji« nikakor ne bodi skromen/na, pač pa se predstavi v kar najboljši luči. Izpostavi vsa znanja, prepričaj delodajalca, da si prav ti tisti/a, ki mu boš najbolj koristil/a in si zanj najboljša izbira. Ob množični ponudbi istovrstnih izdelkov o nakupu velikokrat odloča embalaža, zato razmisli o svoji »embalaži«, nikakor pa ne pozabi na kakovostno vsebino.

Tako mreženje kot direktni pristop do delodajalca sta lahko zelo učinkovita načina iskanja zaposlitve. Razlogov je več. Eden izmed razlogov je ta, da bi podjetja rada privarčevala sredstva, zato ne oglašujejo, pač pa iščejo druge vire iskanja zaposlitve, naslednji razlog je nenehno spreminjanje potreb po kadrih z različnimi znanji in sposobnostmi. Posamezna podjetja zaradi velikih odzivov ob objavi in s tem pogojenega dela prav tako ne želijo javno objaviti oglasov o prostem delovnem mestu. To seveda ne velja za podjetja, ki so po zakonu dolžna razpisati prosto delovno mesto. Ne glede na to, koliko je še teh razlogov, je bistveno, da lahko preskočiš vrsto pri iskanju zaposlitve, hkrati pa izstopiš iz množice iskalcev.

Med glavno pomanjkljivost pa lahko štejemo, da v veliko primerih ni odziva s strani podjetja, ki smo mu poslali ponudbo.

Zaposlitveni sejmi

Zaposlitveni sejem je eden izmed načinov zaposlovanja, ki je namenjen predvsem pridobivanju novega kadra, ki se prvič pojavlja na trgu dela. Gre za sejem, kjer se srečajo iskalci zaposlitve in delodajalci, ki iščejo nove kadre. Sejem nudi kadrovikom možnost doseganja velikega števila vpogledov v zelo kratkem času, iskalcem pa nudi priložnost za srečanje z delodajalci. Tovrstno iskanje zaposlitve je zelo primerno za vse študente, torej tudi zate.

Vrste zaposlitvenih sejmov

- Zaposlitveni sejmi pod pokroviteljstvom fakultet

So poceni, verige pogajanj so krajše kot pri drugih trgovskih sejmih, delodajalci poznajo in so naklonjeni fakulteti, ki jo obiskuješ. Večina delodajalcev se udeležuje sejma, ker predstavlja dodatek k njihovim dejavnostim iskanja perspektivnih delavcev med študenti. Ta sejem je idealna priložnost za študente.

- Karierni dnevi pod pokroviteljstvom fakultete

Karierni dan je alternativa sejemu za zaposlovanje, razliko pa predstavlja dejstvo, da na kariernem dnevu delodajalci ne zaposlujejo aktivno, pač pa prihajajo na fakulteto, da se vnaprej predstavijo študentom še pred zaposlitvenimi intervjuji in zaposlitvenim sejmom. Namenjen je predvsem posredovanju informacij in ne zaposlovanju. Študenti lahko na kariernem dnevu pridobijo osnovno sliko o določenem delodajalcu. Kljub temu, da ne gre za zaposlovanje, je vseeno pomembno opozoriti, da te delodajalci ocenjujejo.

Obisk sejma

Na obisk zaposlitvenega sejma nikakor ne greš nepripravljen/a, saj bo v tem primeru rezultat skoraj zagotovo negativen. Pomembno je, da ob vsakem srečanju z novim delodajalcem deluješ sveže in da si zbran/a. Dejavnika uspeha na sejemu sta lahko tudi urejenost in obleka, ki naj bo poslovna.

Na obisk sejma s seboj vedno vzemi:

- življenjepis (primerno je, da imaš vsaj dva življenjepisa za vsakega delodajalca, ki ga nameravaš obiskati)
- pisna priporočila (dobro je, da imaš čim več pisnih priporočil in da ti jih ne zmanjka)
- rokovnik (Rokovnik lahko uporabiš za pisanje zapiskov, pa tudi za razdeljevanje življenjepisov in priporočil)
- aktovka (služi kot pripomoček za shranjevanje brošur, prostor za življenjepise, hkrati pa daje videz urejenosti in večjo preglednost)

Na zaposlitvenem sejmju nikakor ne smeš narediti naslednje napake: **ne smeš se postaviti v vrsto, ki jo vidiš, in čakati.**

Obstajata dva načina oziroma tehniki, kako se izogneš čakanju v vrstah po nepotrebem:

- Tehnika sprehajanja

Tehnika sprehajanja govori o tem, da najprej prehodi zaposlitveni sejem, da boš dobil/a občutek za prostor, nato pa išči delodajalce, ki so zanimivi zate. Bodi pozoren/a na tiste delodajalce, ki opravljajo sekundarni razgovor.

Nato namesto, da bi stopil/a v vrsto in čakal/a, pristopi do delodajalca od strani in vzemi razpoložljivo gradivo s stojnice. Če pride do negativnega odziva s strani kadrovikov, pojasni da nameravaš počakati v vrsti, le da bi rad/a med tem pridobil/a čim več informacij o podjetju. Medtem ko si vzel/a gradivo, lahko nekaj korakov oddaljen/a prisluhneš trenutnemu razgovoru in si ustvariš mnenje o podjetju. Šele ko se odločiš, da želiš z določenim delodajalcem opraviti razgovor, se postavi v vrsto.

- Tehnika »poreklo in kilometrina«

Med čakanjem v vrsti preberi pridobljeno delodajalčevo gradivo. Ko končaš z branjem, pa prični s pridobivanjem informacij o drugih delodajalcih. To narediš tako, da ogovoriš druge, ki prav tako čakajo v vrsti. Pogovor lahko pričneš s tem, da zastaviš vprašanje: »S kakšnim namenom ste danes prišli?« Med razgovorom lahko pridobiš vrsto informacij o drugih delodajalcih, hkrati pa to predstavlja nov kontakt v tvoji mreži poznanih ljudi.

Vrste intervjujev na zaposlitvenem sejmju

- Spoznavni intervju (2-3 minutni razgovor, kjer oddaš življenjepis in se kratko predstaviš – primerno, da si pred obiskom sejma pripraviš različne predstavitevne govore, ki jih potem uporabiš).
- Mini intervju (5-10 minutni razgovor. Na kratko se predstaviš, nato delodajalca ponavadi zanimajo stvari, ki niso navedene v življenjepis).
- Dolgi intervju (zelo redko se odvija na sejmjih – predstavlja klasičen zaposlitveni razgovor).

Najbolj tipično in najbolj pogosto vprašanje na zaposlitvenem intervjuju na sejmju je:

Kaj točno iščete na sejmju?

Odgovor nikakor ne sme biti: iščem eno delo.

Bolj kot boš jasno definiral/a in vedel/a, kaj iščeš na zaposlitvenem sejmju, večje možnosti imaš pri potencialnih delodajalcih.

Če resnično želiš narediti vtis in izstopiti iz množice, je zelo priporočljivo, da se po telefonu osebno zahvališ, s pomočjo elektronskega pisma pa vzpostaviš ponovni stik in se priporočiš za ponovni razgovor. V elektronskem pismu navedi, zakaj si primeren za določeno zaposlitev v tem podjetju in se dogovori za naslednji razgovor.

Povezave:

Zaposlitveni sejmi: <http://www.gov.si/cvi/slo/Getwork2002.htm>

Več informacij o zaposlitvenem sejmu: <http://www.mojedelo.com/razno/hevreka05/>

Zaposlitveni sejmi Unitrain: http://www.unitrain.at/seminare/recruiting_events.php?ArticleType_ID=3

Drugi zaposlitveni sejmi v Evropi:

http://www.globaledonline.com/student_recruitment_fairs.html

Študentski servisi

Iskanje dela s pomočjo študentskega servisa je namenjeno samo študentom in dijakom. Zate kot za študenta/ko je pomembno, da iščeš s pomočjo študentskega servisa tista dela, ki so povezana s področjem tvojega študija. V tem primeru gre predvsem za dva dejavnika:

- pridobiš si nove delovne izkušnje na področju, kjer pridobivaš formalno izobrazbo;
- tako za podjetje kot zate je to priložnost, da spoznata drug drugega:
  - podjetja imajo priložnost da te spoznajo (tvoj način dela, osebne lastnosti in podobno).
  - ti imaš možnost, da spoznaš podjetje in vsaj deloma, če ne v celoti tudi prakso s področja tvojega študija.

Povezave na študentske servise v Sloveniji:

Študentski servis Maribor: <http://www.stud-serv-mb.si>

E-študentski servis: <http://www.studentski-servis.com>

Modri študentski servis: <http://www.studentski-servis.si>

Študentski servis Cmok: <http://www.eposlovalnica.com>

Koroški študentski servis: <http://www.koroskiservis.com>

Addeco študentski servis: <http://www.adecco.si>

Posavc: <http://www.posavc.si>

Študentski servis Celje: <http://www.studentski-celje.com>

M servis: <http://www.mservis.si>

Študentski servis Shark: <http://www.shark-on.net>

Študentek: <http://www.studentek.si>

Študentski servis center: <http://www.studentski-center.com>

Keš študentski servis: <http://www.nastop.si>

Kadis: <http://www.kadis.si>

Pikacom študentski servis: <http://www.stu-pikacom.net>

Ljubljanski študentski servis Zorko: <http://www.zorko.si>

Študent študentski servis: <http://www.web-servis.com>

Študentski servis Apel: <http://www.apel-servis.si>

Študentski servis Ergre: <http://www.ergre.com>

Študentski servis Ptuj: <http://www.cebelica.si>

Impos: <http://www.impos.si>

Študentski servis Študent: <http://www.student.si>

Terna: <http://www.Terna.si>

Študentski servis Deloholik: <http://www.deloholik.com>
Cifra: <http://www.cifra-rad.si>
Študentski servis Trbovlje: <http://www.servis-trbovlje.com>
Notoria: <http://www.notoria.si>
Luna študentski servis: <http://www.naluno.com>
Koprski študentski servis: <http://www.serving.si>
Help on net: <http://www.help-on.net>
Atama: <http://www.atama.si>
Ms servis: <http://www.msservis.si>
Mladinski servis Velenje: <http://www.ml-servis-velenje.si>
Mladinski servis Zamorc: <http://www.zamorc.si>
Mladinski servis Kranj: <http://www.ms-kranj.si>
Mladinski servis Murska Sobota: <http://www.mladinskiservis-ms.net>
Mladinski servis Radovljica: <http://www.ml-servis-radovljica.si>

Drugo

Predhodno navedeni načini iskanja zaposlitve niso edini, tako obstajajo še možnosti, kot so včlanitev v klub iskalcev zaposlitve, iskanje v skupini in podobno. Nenazadnje lahko sam/a oddaš oglas, da iščeš zaposlitev.

Zaradi splošnega pomanjkanja časa se pojavljajo novi, morda za marsikoga celo nenavadni načini pridobivanja novih kadrov. To so:

- hitro kadrovanje (posameznik in delodajalec imata samo 10 minut časa, da pridobita informacije oziroma se predstavita)
- spletni klepeti med iskalci zaposlitve in delodajalci (možnost pogovora z več kandidati hkrati)
- Kadroviki opazujejo nove kandidate za zaposlitev skozi okno ogledne sobe (podobno kot resničnostna oddaja Veliki brat).

Povzeto po naslednjih virih:

Dobro Jutro, sobota, 3. julij 2004

Moj mikro, julij/avgust 2003

mojedelo.com, oktober 2004

Delo, 19.4.2005

http://www.svetlakariera.com/?mode=podstran&id=3&clanek_kategorija=4&clanek=22

<http://www.mojedelo.com/portal/clanki.php?id=47>

<http://www.mojedelo.com/portal/clanki.php?id=11>

<http://www.mojedelo.com/razno/hevreka05/napotki.php>

<http://www.stanford.edu/dept/CDC/students/jobs/strategies.html>